

TOPOLYA és VIDÉKE

SZERKESZTŐSÉG:
Gróf Széchenyi István-utca 1758 szám.
Kéziratok oda címzendők.

KIADÓHIVATAL:
Wilhelm Miksa könyvnyomdája, hova
az előfizetések s hirdetések küldendők

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

Bérmentes levelek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések a kiadóhivatalban árszabály szerint vétetnek fel.
Nyilttéri közlemény petit soronként 20 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 15 k., félévre 8 kor. negyed-
évre 4 kor. — Egy szám 30 fillér

EGYES SZÁM KAPHATÓ:

helyben Wilhelm Miksa, — Szabadkán
Wilhelm Samu könyvkereskedésében

A népegészségügy közeli feladatai.

Maholnap mégis csak visszakerül medrébe a rendes közélet és, mikor mindenki, avagy a legtöbben közülünk megtaláltuk már elhelyezésünket a háborus tűzhányóhegy alján még langyos lávatömeg felett: reá kell, hogy eszméljünk minden gondolatunkkal, hogy legsürgősebb mégis csak az elveszett embermilliók pótlása és megmaradt olyan-milyen társaink munkabírásának megjavítása.

A magyar faj szaporodása aránylag kedvező volt és reméljük — lesz is (az egyke rendszer gyengülésben), hanem nagy volt a gyermekhalandóság és sok fiatal életet ragadott el az átkos tüdőbetegség, mik az egyéb ragályos nyavalyákkal egyetemben az emberlétszámot nagyon is lepassztották a háboru előtti időkben.

Okos ember nem szokott sokáig keseregni az elmúlt bajokon, hanem azt nézi, hol és mivel javíthat, avagy minő eszközökkel és rendszabályokkal kerülheti el, vagy csökkentheti a csapásokat. A régi Magyarország urai nem igen törődtek a nép egészségével; nem állott érdekükben, hiszen a termeléshez úgy-ahogy megkapták a kívánt munkás-anyagot. Csak az utolsó évtizedben kezdett némileg érezhetővé válni az emberhiány, mikor az amerikai kivándorláson kívül *belső kivándorlás* is mutatkozott. A falusi nép kezdett a városokban virágzásnak induló gyáripár felé özönlöni, mivel természetesen csökkent a mezőgazdasági munkásnépesség és, mert a mind belterjesebb alakuló földművelés egyre több és több egyént kötött le, az ember tömeg apadása már erősen vált érezhetővé. Nosza támadt hát lőtásfutás; a kormányok bölcsei, meg országgyűlésbeli csatlósaiak tüzet kiabáltak. Csak éppen arra nem tudtak ráfanyalodni, hogy az adófilérek garmadáiból többet költsenek a nép egészségét szolgáló intézményekre és ami ezzel kapcsolatos: a népművelődésre, mert uralmukat szilárdabban megalapozott-

nak hitték a milliárdokat emésztő hadsereggel, semmint az egészséges testű és művelt lelkű nép természetes hazaszeretetével.

Legjellemzőbb vonása volt aztán a tessék-lássék rendszerű közegészségügyi politikának, hogy a nép egészségét szolgáló intézményekre való pénzt jótékonycélu egyesületekkel akarták összegyűjteni, holott sohasem jutott volna eszükbe a milliós hadsereget közadakozásból fenntartani. A derék falusi előjáróságoknak hogy jutott volna hát eszébe a saját erejéből és a saját kezdeményezéséből pótolni azt, amit kormányaik elmulasztottak? Ha akadt imitt-amott valami jó bolond, aki bátor szívvvel és becsülettel akarattal kezdte az álmosan dolgozó közigazgatást ezen a téren kissé megpiszkálni, nosza volt ám megrökönyödés! Majd ha felülről elrendelik! Addig várjunk!

Hát tovább nem várhatunk. A nép maga vette kezébe sorsát és jogos érdekeinek kielégítését nem akarja elhallgattatni a régi patópálokkal. Már felismerte, hogy mért nem ismerte fel eddig igazi bajait. Proletárijak hangoztatják, hogy a tudatlanság egyik legfőbb nyomorúságuk, pedig ők tartották vissza még csak néhány évvel ezelőtt is, tavasztól késő őszig, iskolaköteles gyermekeiket a liba- és disznópasztorkodásban. És majd hamarosan nyitjára jönnek másik nyomorúságuknak is: a testi elsatnyulásnak és békebeli emberpusztulásnak. Erre a megismerésre építi minden felvilágosodott ember azt a jogos reményt, hogy a népegészség ügye a hamupipőke-sorból odakerül a megbecsültetés díszes polcára.

Községünk sorát intéző, vagy azt szeretetteljes ligyelemmel kísérő polgártársainkra kettős feladat hárul: egyrészt a magunk népének egészségét szolgáló intézményeket kell elegendő és mai kor igényeinek megfelelő mértékben teremteni és fenntartani és másrészt, mint a járás központjának, a többi környékbeli községekre kell példaadólag hatást gyakorolni. Azzal, hogy

van elég tisztességes járvány-kórházunk, meg egy félig berendezésodott gőzfűtőlenítő gépünk mellett ott kullóg apró porontya: a kis formalinos vörösrézkatlanka, még nem dörzsölhetjük meglegedetten kezünket, hogy van itt „közegészségügy”. Egy 14,000 lakósu községnek a nyugati kultúrállamokban vezetéke és csatornázása is szokott lenni. Szokott ott rendes kórház is akadni, hacsak 40—50 ágyas is. És szokott ott a közlakosság népfürdőbe is járni, hová a tanuló ifjuságot időközönként elvezetik tanítóik és tanáraik. És vannak ott napközi gyermekotthonok, hová reggel elvezetik a munkába induló apróságokat, hogy este a holdog családi otthonba visszakisérjék őket, miután egész napon át szeretetteljes gondozásban és szívet-lelket frissítő oktatásban és játékban részesültek volna. Meg van azokban a nyugati országbeli magunk-szabásu községekben sok minden egyéb, elsősorban valami olyan féle orvosi rendelőintézet, ahol szegény sorsu tüdőbetegeket ingyenes rendelésben és segélyezésben részesítenek, ahol most rendezik be majd az olyan kórházakat, melyekben a háboru szaporította nemi betegségeket gyógyítják teljesen ingyenesen. És ott a művelt nyugaton ilyen helyeken ezerszámra adják a nép kezére az egészség megóvására oktató népszerű iratokat, tartják meg sok-sok téli estén a hasznosabbnál hasznosabb népszerű előadásokat tüdővészről, nemi-bajokról, járványokról, iszákoságról. . .

Az okos ember azonban nemcsak előre néz, de nem is álmodozik. Hát minek arról morfondirozni, hogyan van az másutt a nagy Európában. Itt Topolyán is jó lenne azonban már valami! A megyei tuberkulózisellen védekező egyesület mielőbb felállítja egyelőre a tüdőbeteg-gondozót, később pedig a zentai szanatóriummal kapcsolatos tüdőbeteg-üdülő- és foglalkoztató telepet, melyet együtt népfürdő is létesül. De ez *közjótékonyaságból* kerül megvalósulásra, mihelyt megürül a templommal szemben levő régi grófi mosóház,

STERNBERG HANGSZERGYÁR

Rákóczy-ut 60 sz. „Zenepalota”-jának harmonium termelben

pedálos és 2 marciális remek darabokból, kezdve a miniatűr harmoniumokig minden fajta amerikai és európai modell raktáron.

Vidékre pontos szállítás.

De hol van a község a maga egészségügyi feladataival?

Mihelyt kissé megtisztulnak a zivataros idők, első kötelessége lenne a községi előjárásnak, hogy teljes figyelmét fordítsa az élet népegészségügyi kérdésre. Ebben bizonyosan lelkesen segíti mindenki, aki megérti a népfelfrissítés és népjólét nagy szempontjait. — És ekkor lesz példaadójává Topolya az egész járásnak, mely joggal vár ettől a nagy és szép magyar községtől bátor kezdeményezést.

r.

Még egy szó a farsangról.

E lap múlt heti számában megjelent cikket nem szeretném válasz nélkül hagyni azért, mert némileg érintve érzem azon általam propagált eszmét, hogy a farsang utolsó napjaiban az árvák, özvegyek és rokkantak javára egy mulatság rendeztessék és ezen mulatság — hál Isten — a legjobb uton van, hogy nagyon jól sikerüljön.

Lehet, hogy az ország jelenlegi helyzete nem olyan, hogy az embernek kedve volna mulatgatni. Azonban az én nézetem az, hogy ha a cél szent és a helyzet olyan, hogy valamit tenni kell, akkor tal kell tenni magunkat egyesek — helyes, vagy helytelen — erkölcsi felfogásán, s azt kell nézünk mi az az eszköz, mely a legjobb célra vezető. Mintán pedig szomorú tapasztalataink azt mutatták, hogy a gyűjtés nem jár kellő eredménnyel, kénytelenek vagyunk a pénzt a zsebekből úgy huzni ki, ahogy tudjuk.

Ez a materiális indok. Ezen kívül pedig nem csekély az sem, hogy a háboru dacára is vannak nagy leányok, fiatalasszo-

nyok, akiknek az egyéniségéhez sehogy sem fér, hogy szobájukba begubózza szomorúkodjanak a haza sorsa felett, annál kevésbbé, mert kérdés, hogy a nagy szomorúkodással nem ártnak e többet, mint használnak. Ennek a népnek jó kedélye volt nagyon sokszor az a vonzóerő, mely ellenségeinkkel kibékített, vele megszerettetett bennünket, s amit a komor férfiak elfuseráltak, azt kedve s, mesolygó ajkak ismét jóvátették.

Még ezenfelül is meg áll az a tétel, hogy az elmúlt évek annyi keserűséget hoztak az egyeseknek és az összesnek, hogy szinte elemi erővel tör ki a vágy, hogy a tengernyi buban, legyen egy csepp, egyetlen egy csep öröm is.

Vajon nem hoznám-e zavarba azokat, kik a mulatság ellen vannak, ha megkérdezném, hogy hazajövetelük óta vigadtak-e már? Nem örömlükben, hanem mondjuk, bánatukban. És ha az illetőknek lelki szükséglet, hogyne volna az egy fiatal leánynak, akitől még sem várhatunk remete komolyságot, s aki amellelt jókedvével a háboru legjobban sújtott áldozatainak is hoz egy csepp örömet. Ezt a csepp örömet ezektől nem szabad megvonni, még akkor sem, ha kedvünk nincs hozzá.

Most pedig egy kéréssem is volna, amit szabadjon egy régi anekdota keretében előadnom: A Móríc megndült és elvette a Rebekát. Találkozik egy alkalommal a Samuval. Kérdi a Samu: Te Móríc! Te elvetted a Rebekát! „Igen” Azt a himlőhelyest, azt a tömpe orrut? „Te Samu, kérdi a Móríc, nem tetszik neked a Rebeka!” „No jó, de legalább ne vedd el az én kedvemet tőle! Hát igen. Aki nem akar ezen a jótékony-célú mulatságon résztvenni, legalább ne vegye el a mások kedvét. Ez az egész kéréssem.

VERMES ANDRÁS.

Humorka.

Nemmondom meg ur, a közismert? jó férj és galambszívű apa, ki hadiszállításon csak egy pár millióskát keresett, esőndesen éldeztelt nyárspolgári kuriján és miután ifjú korában ngvis keveset olvasott, elhatározta, hogy hátralevő napjait — pénzolvasással fogja tölteni.

Csendes butaságban teltek a napok, mikor egyszerre beütött a mennykő egy meghívó alakjában, mely a szervezetlenek szakszervezetének háljára szólott.

Rögtön megindult a család szemefénye, egyetlen leánya részről a kapacitálás, majd sirás, fenyegetődzés és ájldozás, míg végre Nemmondom meg ur szíve is meglágyult és a családi tanács elhatározta, hogy résztvesznek a mulatságon.

A béli öltözék is megvolt, csupán a kis leány cipőskéi nem voltak kifogástalanok és ezért is a papa elhatározta, hogy bentazik a legközelebbi városba cipőt vásárolni.

Mint ahogy Mózes már régen meghalt, de különben is a papa vallási viszonyai rendezettek lévén, az utca felolva dt sártengerén nem szárazlábbal, hanem csolnakon kelt át és zsebében 100 darab, lebélyegzett ezressel, érkezett meg a vasúthoz. A vonat azonban nyhány száz percet késett és így Nemmondom meg ur betört egy közeli vendéglőbe. A spricereket óvatosan rendelte, nehogy pénze elfogyjon és így mindössze pár száz koronát fizetett ki, mikor a vonat érkezését jelezték.

A pályaudvaron alig 5—600 ember lézangott és ami megvugtató volt, hogy egy—egy utas alig vitt magával mást, mint 1—2 zsák lisztet, 1—2 levágott kővérdiszót, 40—50 kg. vaját stb. Hadd éljenek ezek a derék, szorgalmas emberek is, hisz alig keresnek szegények 2—3 ezer percen-

TÁRCZA

Élet és Halál.

Irta: Erdősi Dezső.

A gyönyörű fürdőhely fölött kiterjesztett szárnyakkal örködött a halál. Örködött, hogy senki se menekülhessen a neki szánt préda közül. A rettentő szárnyakat, amelyek felfogták a legdicsőbb világító testnek, az életnek sugarát, nem látták a pincérek, sem a szolgaszemélyzet, sem a betegek kísérői; csak a nagy a nagy betegek látták akik az élet vágáival a szivükben, pénzzel a zsebukben és rettentő sejtésekkel a lelkökben jöttek ide, fürdöttek, kurálták magukat és iszonyu kíváncsisággal néztek a fürdőorvos arcába, aki mindenhez értett és semmit sem tudott. Ezekbe a szárnyakba bámult Marosi Kálmán. Szennyes-sárgán aszott arcából nagy éhes szemek villogtak ki és nézték mereven a kék eget, a hó nap sugaraitól sziporkázó levegőt, amiben füvek

és virágok illatai szállodtak, madarak röpödték s amiben ő nem látott, nem nézett mást, csak a maga, könyörtelen végzetét. Mellette ült a vendéglői asztalnál felesége, Katica. Katica szép volt, fiatal és egészséges. Katica nevetett és így szólt Müller főhadnagyhoz, aki már három nap óta udvarolt neki:

— Papnak és katonatisztnak minden asszony jó, ha van rajta hus és nem nagyon vén. Bolond az a nő, aki magukra hallgat.

Müller főhadnagy az ajkára harapott. Nem is hallotta, amit az asszony mondott. Az eltört bal lába szárában, melyet tegnappettek ki a gipszkötésből, hasogató fájdalmat érzett. Felszisszent, lehajolt és megsimogatta a lába szárát. Az asszony megint nevetett.

— Szegény katonának megint fáj a lába.

— Fáj. Az orvos azt mondta, hogy még egy hétig fog fájni, de aztán eldobhatom a botot is. Ezt a botot — és itt fel-emelte a fütykőst, amelyre támaszkodva járt elteszem emlékül. Hej, de megtudnék vele verni valakit! (Itt rácsapott a bottal az

asztalra.) Havasi századost. Miatta estem le a lóról. Én álmos voltam, mert három éjjel kártyáztam és ő egyszerre nekivezényelte a századot egy ároknak. Nem volt nagy árok, ezért nem láttam, csak amikor már benne feküdtem. Az egy komisz ember, a százados! Kitérhettem volna a nyakamat is. Akkor nem ülnék itt, hanem feküdnék lent.

— No mondta a férj, egyszer mindenkinek meg kell halni. Meg fog halni a főhadnagy ur is és te is Katica.

— Igen, mondta az asszony és ásitott.

— Még erre ráérünk, nevetett a főhadnagy. Mint őrnagy akarok nyugalomba menni. És még aztán is élni egy pár évet. én ismerek egy kvietált őrnagyot, aki hetvenkét éves és beperelte egy nő, mert mert. . . Hehehe! Ein Moriskerl, der alte Budnicsek! Mondta is az ezredes, hogy folyamodjon, hogy vezényeljék vissza a csapatához és mellékelje a folyamodáshoz mint alkalmassági bizonyítékot, az apasági keresetet. Az ezredes ur nagyon vicces ember!

(folyt. köv.)

MODIANO CLUBSPÉCIALITÉ

CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY
FELÜLMULHATATLAN

IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE

Modiano

— gondolta Nemmondomeg ur — és nyugodtan várta a lassu méltósággal közlekedő vonatot.

Kiszálló alig akadt. Az utasok igazán dicséretet érdemlő udvarlással engadték utitársaikat felszállni. Még a katonai készenlétnék sorlízet sem kellett adni. Nehány láb és kar kitérése, néhány orr betörése után, az összes utasok beöklözték magukat a kocsiba. Nemmondomeg urnak az utolsó kocsi ütközésén, hol mindössze négyen voltak, jutott egy kényelmes lovagló ülés.

Szép, havas tájakon át robogott a vonat nem egészen 6 kilométeres sebességgel és így jól lehetett látni ezt a tej és méz nélküli kanaánt, hol még februárban is talpon áll a tengeri és ahol annyi a cukor, hogy még az utmente is cukorrépa halmoktól ilatozik.

A szállási kutyák — hihetileg gazdaság megbízásából — barátságos farkesóvalással loholtak a vonat után és Nemmondomeg urat addig addig invitálták a kocsi ütközéséről, míg egyik eszímája és bundájának szárnya ott nem maradt a derék hárszörök fogai között.

Igy érkezett meg, kissé hiányos öltözetben, alig 6 órai utazás után a közeli állomásra és minthogy így nem indulhatott utnak, kénytelen volt telefonon egy pár eszímát és egy bundát, az állomásra rendelni és még szerenese, hogy jegyét oda vissza váltotta meg, mert a számla kifizetése után, a 100 ezer koronából alig pár száz korona maradt meg, melyet borraivalóként osztott szét és így béli cipő nélkül volt kénytelen a legközelebbi vonattal visszautazni, mely már sokkal kényelmesebben történt, mert mindössze egy 100 kgos élesztős ládát ejtettek a lábára, mikor a kocsi folyosóján levő, egyik 6 akós bors hordóra felkapaszkodott Busan lógatta nagy fejét és egyszer csak elsáldt. Aludt és álmodott. Bálteremben volt, frakkos urak és cifra dámák között és ami legjobban feltűnt neki, hogy a nagy teremben egyetlen pislogó láng küzködött a sötétséggel. A fejeket még meglehetett különböztetni, a törzseket már csak sejteni, míg a lábak teljes sötétségben követték a zene ritmusát. A vonat nagyot zökkent, Nemmondomeg ur felébredt. Nehány pillanattig az álomból hirtelen felriadt ember bamba tekintetével nézett körül, majd utitársai nagy megrökönyödésére vidáman kurjantotta, hogy: „megvan! megvan!”

Igen! az Álom jószágos tündére megmutatta neki a szabadulás útját: a homályos, még az álomban látottnál is homályosabb báltermet, hol szükegleten az új drága bálicipő, mert hisz a lábak már teljes sötétségben követik a zene ritmusát.

DONGÓ.

FIZESSEN ELŐ
A
TOPOLYA ÉS VIDÉKE-RE!

HIREK.

Olvasóinkhoz. Lapunk a mai számtól kezdve a *Topolya és Vidéke* címet viseli, amivel jelzi azt a szándékát, hogy ezentúl fokozottabb mértékben terjeszti hírszolgálatát az egész vidék, a járás eseményeire, szükségleteire, közérdekű dolgaira. — A *Topolya és Vidéke* felelős szerkesztője dr. *Decsy József* lett, *Gonda Simon* pedig, aki csak ideiglenesen, az új felelős szerkesztő határozatáig szerepelt felelős szerkesztőként, mint társszerkesztő fog működni.

A *Topolya és Vidéke* szerkesztősége.

A hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák egyesülete, ezton is hálás köszönetét fejezi ki Dr. *Czirák Györgynek*, ki a hadiözvegyek és árvák részére 100 koronát, továbbá *Dudás Antal* volt topolyai, jelenleg szabadtéri lakosnak, ki tíz szegény és keresetképtelen hadirokkantnak, név szerint: *Zakár István, Morvai István, Kalmár János, Mentus János, ifj. Pap János, Barna János, Czellig Elek, Kokrehel János, Pelle István* és *Cservenák Mihálynak*, egyenként 100-100 koronát, összesen 1000 koronát adományozott.

A *Narodna Upravától* az itteni hatóságokhoz a következő rendelet érkezett: „Mint-hogy nagy hiány érezhető sok oly árucikkben, melyekre a fogyasztó közönségnek feltétlenül szüksége van, de amellet tudott dolog, hogy sok kereskedő nagy mennyiségű árut rejteget raktáraiban és pincéiben, várván, hogy e cikkek ára még emelkedni fog, felhivatnak az összes kereskedők, hogy rejtett áruikat azonnal hozzák elő és bocsássák közfogyasztásra. Ellenkező esetben a legszigorubbán meglesz büntetve minden olyan egyén, (tehát nemcsak kereskedők) akiről bebizonyul, hogy árukat rejteget, vagy akinél árfelhajtás céljából rejtett áru találatik“. Megjegyzi még a rendelet, hogy a szükséges lépések megtörténtek arra, hogy rövid időn belül, amint a közlekedő eszközök megengedik, a külföldről nagy áruszállítványok fognak érkezni.

Sertések összeírása. A *Narodna Uprava* elrendelte a háztartási szükségleten felüli sertések összeírását. Háztartási szükségletre öt személyre 1 (egy) hizott sertést vesznek számításba. Ugyanezen rendelet maximálja az élősertések árát is és pedig:

125 kg. súlyig	kg.-ként	8 koronában
125-150	"	8,20 "
150 kg. felett	"	8,40 "

A rendelet ezen maximális árak szigorú betartására hívja fel a lakosságot. A sertések összeírása, a napokban kezdődik meg.

Az okmány bélyegek díját, a megszállt területen, addig is míg a szerb kincstár újbélyeget nem bocsát ki, annál a hatóságánál, ahol a bélyegköteles okmányt benyújtják, készpénzben kell leróni. Az illető hatóság a lefizetett összeget lajstromba veszi és a lerovást az okmányra feljegyzi.

A szervezett földmunkások és kigazdák helyi csoportja által a f. hó 2-án rendezett táncmulatság alkalmával felülfizettek még: *Beck Béla* és *Nándor kereskedők* és *Kiss Lajos földbirtokos* 20-20, *Szics István pénztáros* 4 koronát, melyért a rendezőség hálás köszönetet mond.

A februári cukorjegyek kiosztása a jövő hét folyamán lesz. Mint értesülünk, a község a cukor árát kénytelen volt 6 koronában állapítani meg, minthogy az árat a cukor gyár is emelte. A fejadagot ezuttal is 1/2 kilogrammosak lesznek.

Izsáky Fáblán a községi fogyasztási adó kezeléséről lemondott, minthogy bérbevette a *Kaszinó* szállót. Megürült állásának betöltéséről rövidesen gondoskodás történik.

A dalárda. Mult számunkban felhívást intéztünk azokhoz, kik zenehallással és jó énekhanggal rendelkeznek, hogy ma d. után 3 órakor az Ipartesületben jelentkezzenek. Bizton hisszük, hogy szavunknak tömeges jelentkezés lesz az eredménye. A zenét, a dalt, mely vidítón, nemesítően hat a lélekre, szereti a magyar. Alig van hely, hol egy-két dalárda ne volna és nálunk, a 14000 lakosu, járási székhelyen még nincs. Mutassuk meg, hogy nemcsak kurjongatni, hanem szépen, fegyelmelzetten énekelni is tudunk!

A *Bodrog féle tóglagyár* részvénytársaság, mielőtt véglegesen megalakult volna, felmerült differenciák miatt, felosztott

A *topolyai ifjusági önképzőkör*, f. hó 8-án, a *Kaszinó* szállóban saját pénztára javára, sikerült „családi estélyt“ rendezett

A *szeghegy-feketehegyi általános takerékpénztár* részvénytársaság XI. rendes közgyűlést március hó 2-án d. u. 2 órakor tartja.

Utazási engedélyek, a demarkációs vonalon tulra újabbán, a szerb királyi I. hadsereg újvidéki parancsnoksága ad ki, azonban csak nagyon sürgős és fontos ügyben. A fenti parancsnoksághoz benyújtandó kérvényhez csatolandó a főszoigabiroóság tanúsítványa arról, hogy az illető politikailag megbízható és ugyanott, a személyleírás és fénykép átadásával együtt, az utazás célja is megfelelő módon igazolandó. A főszoigabiroóságnál 2 korona fizetendő illeték fejében. A közönséget saját érdekében figyelmeztetjük, hogy magát a főszoigabiroóságtól és kiadástól megóvándó, csak sürgős és fontos esetben kérjen utazási engedélyt mert, mint fentebb említettük, a szerb hadseregparancsnokság az utazást csak ilyen esetekben engedélyezi.

A községi előjáróság a volt grófi parkban, egy fából készült nyári vendéglő építését tervezi, melyet helybeli iparosokkal óhajtana elkészíttetni. Felmerült azon terv, hogy a vendéglőt esetleg a rokkantak egyesületének adnák ki haszonbérbe. Egy vendéglő építését, e gyönyörű parkban mi is helyesnek tartjuk, de talán úgy, hogy a vendéglővel kapcsolatosan egy nyári uszoda, esetleg gőzfürdő is létesülne. A kerti tó vizének tisztántartása és felfrissítése, tekintve, hogy partján egy bő vizű ártezi kut van,

nem utkőznék nehézségbe. Ugyanezen hat egy kisebb gőzfűrdő vízszükségletét is fedezné. Nézetünk szerint, ha ezt a tervet ügyesen megoldanák, a most elhanyagolt park nemcsak kellemes és egészséges szórakozást nyújtó helye lenne a községnek, hanem a vállalkozás üzleti szempontból is jó tőkebefektetés lenne.

Meghaltak a héten.

Tóthiaszegi Imre 19 éves, Izsáki József 66 éves, Bakos Ferenc 14 napos, Gálfi Etel 2 napos, Fekete Teréz 71 éves Juhász Antalné 31 éves, Papp Jánosné 21 éves, Özv. Brindza Józsefné 82 éves.

Felelős szerkesztő:
Dr. DECSY JÓZSEF
Társ szerkesztő:
GONDA SIMON

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Topolyán a Begovits Mátyás kereskedését megvettem.

Raktáron tartok állandóan rőfös és fűszer szakmába vágó összes árucikkeket, ruha díszeket, slingeléseket férfi és női szabó kellékeket, festékeket, olajokat fűrészt stb.

Maradok a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve,
mely tisztelettel
TROMBITÁS JÁNOS
kereskedő.

Őn is tudja, hogy fényképes igazolvány szükséges az utazáshoz.
LÁSSA

tehát el magát előre nehogy esetleges utazása halasztást szenvedjen.
A kép elkészítése 8 napig tart.
Felvételek szombat és vasárnap készülnek.

Tisztelettel
KISS JENŐ
fényképész Wilhelm házában.

Házasság, ingatlan és földbérlet közvetítő iroda.

Az érdeklődő közönség szíves tudomására hozom, hogy házasság, ingatlan és földbérlet közvetítő irodát nyitottam.
A t. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok.

tisztelettel
VADASZI PÁL

Található vagyok: d. e. 8-12 és d. n. 2-4-ig a Köpönti Szállodában.
6-8

Jókarban levő férfi ruhák, téli kabát s egy keveset használt ruha, valamint cipők, eladásra kerülnek. Megtekinthetők:

özv. Beer Gézanénál
Deák Ferenc utca 1046 szám alatt.
Ugyanott jelentkezhetnek elemi iskolai tanulók, magyar, német és számtan oktatására.
3-2

Földeladás.

65 láncc föld a topolyai határban épületekkel együtt örökáron eladó. Értesítés nyerhető.

Tóth és Társai
fotólap. Irodájában.

1-1

Boros és zsirnak való horodok minden mennyiségben és nagyságban eladók,

Schmidt Jánosnál
Bácskekeféhegyi Telefon 9

2-3

Özv. Beer Adolfné ebédkosztadására vállalkozik. Téli utca, Vojcsena János féle ház.
3-3

HIR
DES-
SEN
A

TOPO-
LYA
ÉS
VIDÉ-
KE-RE!

Itt az idő!

Még nem késett el, ha hat darab használt hanglemezzel rendelkezik, úgy még mindig becserezhető azokat a most megjelent legújabb kacagtató tréfás „Ujváritelefonál” című kétoldalu hanglemezzel. Nagyszerűen sikerült mulatságos telefonjelenet! Kizárólagos joggal

WÁGNER

„Hangszernagyruház”-nál
Budapest, József-körút 15. Fiók: IX., Rádai-utca 18
Telefon: József 95-92.
Beszélőgépek 200 koronától 1000 koronáig.
Fényképes dalszöveges lemez- és hangszerárjegyék ingyen

WILHEIM MIKSA

КОНУОПНОМДА, КОНУОРОТЭСЗЕТ, КОНУО- ЭС ПАПІРКЕРЕСКЕДЭСЕ
BÁCS-ТОПОЛЫÁN.

KÖNYVNYOMDA!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani jól felszerelt könyvnyomdámat.

Ugyszintén:

LEVÉLPAPIR ÉS BORITÉK,
különböző lakodalmi meghívók, név- és eljegyzési kártyák, tánczrendek, számlák,
ügyvédi és községi nyomtatványok,
falragaszok, lapok, gyászjelentések,
művek, táblázatok, stb. gyors és pontos elkészítését.

ugyszintén imakönyvek, táskák, író- és rajzszerek, alkalmi és névnapj üdvözlők stb.

Ői nagyérdemű közönség becses pártfogásáért kérve, maradtam kiváló tisztelettel

WILHEIM MIKSA.

KÖNYVKÖTÉSZET!

könyvkötői munkák
a legolcsóbb árban elvállaltak.
iskola könyveket,
olcsón és gyorsan kötök.
Használt polgári iskolai könyveket magas áron megveszek.

Nyomatott: Wilhelm Miksánál, Bács- Topolyán.

